

KAITSEVÄE KESKPÕLÜGOONI RIIGI ERIPLANEERING JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILINE HINDAMINE

SEISUKOHAD KSH ARUANDE KOOSTAMISEKS

Nr	Seisukohta andev organisatsioon	Seisukoha kuupäev ja nr	Seisukoha ära kiri	Seisukoha originaal	Koostaja märkused tingimuste täitmise kohta
1	Keskkonnaamet Rein Urman <i>Keskkonnakasutuse juhtivspetsialist Põhja regioon</i>	21.02.2018 nr 6-5/ 18/2030-2	Andsite Keskkonnaametile veelkord võimaluse esitada ettepanekuid, milliseid mõjusid tuleks Kaitseväe keskpõlügeni riigi eriplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande koostamise käigus hinnata. Keskkonnaamet tutvus esitatud materjalidega. Keskkonnaamet ei esita täiendavaid ettepanekuid Kaitseväe keskpõlügeni riigi eriplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande koostamiseks.	Kiri, allkiri digitaalselt	Võetud teadmiseks.
2	Lennuamet Kristjan Telve <i>Peadirektor</i>	14.02.2018 nr 4.9- 1/18/650-2	Lennuametil ei ole ettepanekuid selles osas, milliseid mõjusid tuleks keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande koostamise käigus täiendavalt hinnata. Omalt poolt soovime tähelepanu juhtida sellele, et seoses relvadest laskmisega on kirjeldatud piirkonda loodud ohuala EED14. Kaitseministeeriumil tuleb analüüsida, kas edaspidi planeeritav tegevus mahub olemasolevasse ohualasse või mitte. Analüüsi tulemusest palume Lennuametit teavitada.	Kiri, allkiri digitaalselt	Võetud teadmiseks.
3	Maa-amet Tambet Tiits <i>Peadirektor</i>	26.06.2017 nr 6-3/ 17/10502-2	... Kaitseväe keskpõlügeni territooriumil asub täielikult või osaliselt Ohepalu turbamaardla (keskkonnaregistri maardlate nimistu registrikaart nr 0241), Pakasjärve turbamaardla (keskkonnaregistri maardlate nimistu registrikaart nr 0251), Palaoja liivamaardla (keskkonnaregistri maardlate nimistu registrikaart nr 0598), Kalajärve liivamaardla (keskkonnaregistri maardlate nimistu registrikaart nr 0656) ning kehtiva kaevandamisloaga mäeeraldised Kalajärve liivakarjäär (loa nr HARM-135), Kalajärve II liivakarjäär (loa nr L.MK/300603) ja Kalajärve III liivakarjäär (loa nr L.MK/322588). ... Selleks, et edaspidises planeerimisprotsessis oleks võimalik arvestada keskkonnaregistri maardlate nimistus olevate maardlatega, palume riigi eriplaneeringu jooniste koostamisel kasutada keskkonnaregistris arvelolevate maardlate piire. Maa-amet edastas 16.05.2017 kirjaga nr 9-4/17/8902-2 Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele keskpõlügeni piirkonnas asuvate maardlate, mäeeraldiste ja uuringualade piirid. MaaPS § 14 lõike 2 kohaselt võib ministri volitatud asutus lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda või halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta.	Kiri, allkiri digitaalselt	Arvestatakse REP-i ja KSH aruande koostamisel.

Kaitsevæe keskpõlõgooni riigi eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine
Seisukohad KSH aruande koostamiseks

Nr	Seisukohta andev organisatsioon	Seisukoha kuupäev ja nr	Seisukoha ära kiri	Seisukoha originaal	Koostaja märkused tingimuste täitmise kohta
			Palume planeeringu ja KSH koostamisel arvestada MaaPS § 16 sätetega , mille kohaselt tuleb maavara kaevandada ning muul alusel looduslikust seisundist eemaldada ja kasutada majanduslikult võimalikult otstarbekalt ja säästlikult.		
4	Maanteeamet Villu Lükk <i>Keskkonnatalituse juhataja</i>	12.02.2018 nr 15- 5/18/6628-2	Maanteeamet oma 10.06.2015 kirjaga nr 2-1/15-00052/024 ja 27.06.2016 kirjaga nr 15-2/16-00033/077 on esitanud omapoolsed ettepanekud, millede täiendamiseks käesoleval hetkel vajadus puudub . Vajadusel esitab Maanteeamet ettepanekud KSH aruande eelnõule.	Kiri, allkiri digitaalselt	Võetud teadmiseks.
5	Muinsuskaitseamet Peeter Nork <i>Järelevalveosakonna juhataja</i>	08.03.2018 nr 1.1-7/1634- 3	Keskkonnamõjude hindamise käigus on vastavalt Muinsuskaitseameti soovitudele teostatud Tartu Ülikooli ajaloo- ja arheoloogia instituudi arheoloogia osakonna poolt Kaitsevæe keskpõlõgooni arheoloogiline kaardianalüüs, mille tulemuste kokkuvõte on toodud lühidalt allpool: <ol style="list-style-type: none">Andmete analüüsi tulemusena sai arhiivialikatele, toponüümidele, talunimedele ja topograafiale ning mullastikule tuginedes kaardil tähistada 35 kohta või piirkonda, kus on potentsiaali muististe olemasoluks. Esindatud on eritüübilised ja eriaegsed muistised, nt kolm linnamäge või pelgupaika (rauaaeg, keskaeg?), neli matmispaika, 15 asulakohta (pigem kiviaeg), kuus rauatootmiskohta (rauaaeg, keskaeg?), kolm lubja- ja tõrvaajamispaika (uusaeg) jm. Lokaliseerimise täpsus varieerub olenevalt teadete konkreetsusest, kohtade eristumisest maastikul jne (vt lisa 1). Samuti varieerub kohtade säilivus. Keskpõlõgooni kirde- ja keskossa märgitud kohad on suurema tõenäosusega kahjustatud või hävinud, edelaosa alad on 20. sajandi maastikku muutvatest tegevustest pigem vähe häiritud.Oletatavate muististe olemasolu ja nende säilivuse kindlaks tegemiseks tuleb enne neil aladel toimuvaid pinnase- ja ehitustöid teostada edasised arheoloogilised eeluringud. Objektid peab maastikul üle vaatama, et hinnata vajalike uuringute ulatust.Potentsiaalsete muististe tuvastamiseks tuleb seejärel kaevata prooviauke ja (eelkõige rauasulatuskohtade leidmiseks) kasutada metallidetektorit. Keskpõlõgooni rajamisel ja kasutamisel tuleb maksimaalselt püüda välja selgitatud arheoloogiapärandit säilitada, kuid kohtades, kus muististe säilimist pole võimalik tagada, tuleb läbi viia vajalikud arheoloogilised väljakaevamised.	Kiri, allkiri digitaalselt	KVKP arheoloogilise kaardianalüüsi tulemusi ja Muinsuskaitseameti seisukohta kajastatakse KSH aruandes.
	Kais Matteus <i>Restaureerimis- ja arendusosakonna juhataja</i>	28.06.2017 nr 1.1-7/1634	Kaitsevæe keskpõlõgooni eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise korralduse juurde on lisatud planeeringuala asukoht ja piir. Esitatud planeeringuala piirides kultuurimälestisi ei paikne. Muinsuskaitseamet juhib tähelepanu järgmistele analüüsimeetrite vajavatele teemadele ja vajadusele hinnata planeeringu elluviimisega kaasnevat võimalikke mõjusid: - võimalikud arheoloogilised väärtuslikud alad. Piirkondi, kus arheoloogiamälestiste kontsentratsioon on eriti suur, tuleb arvestada mälestistele sobiliku keskkonna säilitamisega ning asjaoluga, et muinas- ja	Kiri, allkiri digitaalselt	Arvestatakse olemasoleva olukorra kontekstist lähtuvalt. Vt ka vastus eelolevale kirjale. Kuna Rabassaare linnavõitlusala ei kuulu REP-i koosseisu, siis KSH aruandes seda teemat ei käsitleta.

Kaitseväe keskpõlügeni riigi eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine
Seisukohtad KSH aruande koostamiseks

Nr	Seisukohta andev organisatsioon	Seisukohta kuupäev ja nr	Seisukohta ära kiri	Seisukohta originaal	Koostaja märkused tingimuste täitmise kohta
			<p>keskaegsete asustuskeskuste läheduses võib olla veel leidmata kultuuriväärtusi (asulakohti, kalmeid, rauasulatuskohti jms). Mälestiste rühmale sobilik keskkond on traditsiooniline ajaloolise asustusstruktuuriga maastik.</p> <p>Muinsuskaitseamet peab väga oluliseks, et kaitseväe keskpõlügeni arendamiseks keskkonna mõju hindamise käigus viidaks sarnaselt raudtee projektile Rail Baltic läbi arheoloogiline maastiku-uuring. Nimelt võib kaeve- ja ehitustööde käigus varasemale inimtegevusele sobilikelt maastikelt välja tulla kultuuriväärtusega leide või arheoloogilist kultuurikihti. Arheoloogiamälestise tunnustele vastavate objektide – asulakohtade, matmispaikade (kivikalmed, maa-alused kalmistud), majandustegevusega seotud kohtade (muistsed põllud, rauasulatuskohad jne), kultuskohtade jne leidmine võib hiljem oluliselt mõjutada ehitustööde läbiviimisist ja põlügeni kasutamist (Muinsuskaitse seadus § 44). Arheoloogilise uuringu käigus tuleb esmalt koondada kokku teave arheoloogilistest arhiiviallikest ning kaardistada potentsiaalsed arheoloogiapärandid piirkonnad. Seejärel tuleb läbi viia uuringu välitöö osa, mille käigus kontrollitakse kameraaltöödel kogutud teavet. Välitööde tulemusena võidakse leida ka uusi objekte.</p> <p>Keskpõlügeni rajamisel ja kasutamisel tuleb maksimaalselt püüda välja selgitatud arheoloogiapärandid säilitada, kuid kohtades, kus muististe säilimist pole võimalik tagada, tuleb läbi viia vajalikud arheoloogilised väljakaevamised.</p> <p>- olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad. Oluliseks tuleb pidada väärtusliku miljööga külade krundi suurusi, hoonestuse ja kujundamise elemente, struktuure ja maakasutust. Uut hoonestust ja maakasutust tuleb sobitada vanaga olemasolevaid väärtusi rikkumata. Väärtuslikud on piirkonnad, kus on alles enamus eestiaegseid talukohti ja algupäraselt säilinud taluarhitektuuri, on jälgitav ajalooline asustusstruktuur ja teedevõrk, traditsiooniline maakasutus.</p> <p>Kaitseväe keskpõlügeni eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise korralduse juurde lisatud planeeringuala piiri kohaselt jääb Rabassaare tööstusasula planeeringu piiridest välja. Kaitseväe keskpõlügeni eriplaneeringu koostamisel on aluseks aga Kaitseväe keskpõlügeni arendusprogramm, mille järgi kavandatakse Rabassaare külasse linnavõitlusala. Rabassaare tööstusasula ei ole riiklik mälestis, kuid tegu on ajalooliselt väärtusliku ja tervikliku asulaga, mis on peale turbatööstuse sulgemist paraku praktiliselt tühjaks jäänud. Asula hoonestust on dokumenteeritud 2012. aastal: http://register.muinas.ee/file/architecture/1181.pdf</p> <p>Linnavõitlusalana miljööväärtusliku hoonestuse häving kiireneb. Kuigi Rabassaare on seni tundunud asulana perspektiivitu, on märgata, et tööstushoonet (KÜ 40002:001:0216) on remonditud ning ühes elamutest veel elatakse. Seega võib asula maha kandmine olla ennatlik ja loomulikule hävingule linnavõitlustega kaasaitamine mittedesootav. Nimetatud ala ei ole püsivalt</p>		

Kaitsevæe keskpõlõgooni riigi eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine
Seisukohad KSH aruande koostamiseks

Nr	Seisukohta andev organisatsioon	Seisukoha kuupäev ja nr	Seisukoha ära kiri	Seisukoha originaal	Koostaja märkused tingimuste täitmise kohta
			<p>linnalahingute alaks muutmiseks sobiv ja selle asemel tasub kaaluda olemasoleva hoonestuse kohandamist Kaitsevæe elamuteks, laorumideks jms.</p> <p>Asula hoonestus dokumenteeriti Eesti 20. sajandi arhitektuuri kaitsmise ja väärtustamise projekti raames, mis algas 2007. aastal Kultuuriministeeriumi ja Muinsuskaitseameti eestvõttel eesmärgiga kaardistada ning korralda arhitektuuripärandi kaitset. Arvestada tuleb inventeerimise aruandes tähelepanu juhitud ehitistele, mis vajavad riikliku kaitse alla võtmist, Muinsuskaitseameti poolt arvele võtmist või omavalitsuste poolset kaitset.</p> <ul style="list-style-type: none"> - erinevate ajaperioodide kultuuripärandi kihistused ja nende väärtus; ajalooliselt väärtuslikud objektid (sh hooned, monumendid, sillad, teed, tähised jne) ja nende säilimiseks vajalike tingimuste seadmine. Alale jääb palju pärandkultuuri objekte, mis omavad väärtust kohalikus asustus- ja kultuuriajaloo osas. Objektid on nähtavad Maa-ameti pärandkultuuri objektide kaardikihil. - maastikupilt, sh vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridoride määratlemine. Ajaloolise väärtusega on maastikumuster, kus võib leida muinasaegseid, mõisaegseid, taluaegseid ja kolhoosiaegseid maastikke, kiviaedasid, varemeid, alleesid jms. 		
6	Päästeamet Ailar Holzmann <i>Keskuse juht</i> <i>Ida päästekeskus</i>	05.03.2018 nr 1.2-2.1/ 2471-2	Kaitsevæe keskpõlõgooni eriplaneeringu KSH koostamise käigus hinnatakse ühe punktina kavandatava tegevusega kaasnevat võimalikke olulisi keskkonnamõjusid ning määratletakse mõjude ulatus. Seoses sellega teeb Päästeamet ettepaneku hinnata kaitsevæe keskpõlõgooni eriplaneeringu KSH käigus põlõgoonil tekkida võivate maastikutulekahjude mõjude ulatust ning ohtu ümbruskonna elanikele.	Kiri, allkiri digitaalselt	Arvestatakse KSH aruande koostamisel.
7	Terviseamet Jelena Tomasova <i>Peadirektori asetäitja</i> <i>tervisekaitse alal</i>	05.03.2018 nr 1.3-7/1120	Edastasite Kaitsevæe keskpõlõgooni riigi eriplaneeringu ja KSH-ga seotud materjalid ettepanekute esitamiseks mõjude osas, mida tuleks KSH aruande koostamise käigus hinnata. Terviseamet on tutvunud materjalidega ja praeguses etapis ei ole ametil täiendavaid ettepanekuid , kuid soovime olla kaasatud ka edaspidi antud KSH protsessis.	Kiri, allkiri digitaalselt	Võetud teadmiseks.
8	Anija Vallavalitsus Riivo Noor <i>Abivallavanem</i>	08.03.2018 nr 15-3/231-1	Kaitseministeerium on 08.02.2018 kirjaga nr 12-1/17/584 edastanud Anija Vallavalitsusele Kaitsevæe keskpõlõgooni riigi eriplaneeringu ja koostatava keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) käigus hinnatavate keskkonnamõjude detailsemaks prognoosimiseks võimaluse täiendavate ettepanekute esitamiseks. Anija Vallavalitsusel ei ole koostatavas KSH aruandes hinnatavate keskkonnamõjude loetelu osas täiendavaid ettepanekuid .	Kiri, allkiri digitaalselt	Võetud teadmiseks.
9	Kuusalu Vallavalitsus Urmas Kirtsi <i>Vallavanem</i> Maire Link <i>Vallasekretär</i>	08.03.2018 nr 119	... Kuusalu Vallavalitsus, võtnud aluseks eeltoodu, annab järgmise korralduse: 1. Kaitsevæe keskpõlõgooni riigi eriplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande koostamisel arvestada järgnevate ettepanekutega: 1.1. Teede ja harjutusväljakute rajamise puhul arvestada maksimaalselt olemasoleva loodusega, st tiheda metsaga aladele võimalusel lagedaid teekoridore ja suuri väljakuid mitte rajada. 1.2. Arvestada kehtiva Kuusalu valla üldplaneeringust tuleneva nõudega, mille	Kiri, allkiri digitaalselt	Punktiga 1.1 arvestatakse selles ulatuses, kui see on võimalik lähtuvalt riigikaitsealsetest vajadustest, sh arvestades tingimusi, mis on vajalikud (tule)ohutuse tagamiseks ja väljaõppe

Kaitseväe keskpõlügeni riigi eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine
Seisukohad KSH aruande koostamiseks

Nr	Seisukohta andev organisatsioon	Seisukohta kuupäev ja nr	Seisukohta ära kiri	Seisukohta originaal	Koostaja märkused tingimuste täitmise kohta
			<p>kohaselt kõik lehtpuud (üksikud või gruppidega), mille rinnasdiameeter on üle 38 cm, on olulise tähtsusega põlispuud ja kõik toimingud nendega tuleb kooskõlastada Kuusalu Vallavalitsusega.</p> <p>1.3. Teha teave õppuste kohta kergemini internetis leitavaks ning reaalajas jälgitavaks. Märjastada keskpõlügeni ala piirkonnas liikujale arusaadavalt ning lisada märjastusele ka viide veebiaadressile, kus info õppuste kohta kättesaadav on.</p> <p>1.4. Kavandatava tegevuse võimaliku mürataseme hindamisel võtta arvesse võimalikku mõju põlügeni alale lähimatele paiknevatele asustatud aladele.</p> <p>1.5. Täpsustada, kuhu kavandatakse keskpõlügeni juurdepääsuteed ning meetmed nende teede korrashoiuks. Kasutada juurdepääsuteedeks riigimaanteid, mitte külateid.</p> <p>1.6. Metsatulekahjude ohu miinimumini viimiseks näha ette tuleohutuse vähendamise/ennetamise meetmed.</p>		<p>korraldamiseks.</p> <p>Punktiga 1.2 ei ole võimalik arvestada väljaõppetegevuse vajadustest lähtuvalt. Harjutusvälja arendamise eesmärgiks on luua tingimused, kus saab teostada kontrollitult ja ohutult sõjalist väljaõpet. Sellest tulenevalt on ka raiete kavandamisel aluseks eelkõige riigikaitse vajadused.</p> <p>Punkt 1.3 on võetud teadmiseks, tegemist on korraldusliku küsimusega, mis ei ole REP-iga reguleeritav.</p> <p>Punktidega 1.4 ja 1.6 arvestatakse KSH aruande koostamisel.</p> <p>Punktiga 1.5 ei ole võimalik arvestada, kuna tegemist ei ole REP-i temaga. KSH-s saab kirjeldada, et teede kasutamine KV poolt ei tohi halvendada KVVP-le juurdepääsuks kasutatavate teede seisukorda. Vajadusel tuleb need meetmed koos tee omaniku/valdajaga iga konkreetse tee kohta välja töötada (seisunditase jms) ja nt kasutusleping sõlmida. Juurdepääse planeeringus ja KSH-s käsitletakse.</p>

Kaitseväe keskpõlügeni riigi eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine
Seisukohad KSH aruande koostamiseks

Nr	Seisukohta andev organisatsioon	Seisukohta kuupäev ja nr	Seisukohta ära kiri	Seisukohta originaal	Koostaja märkused tingimuste täitmise kohta
10	Tapa Vallavalitsus Alari Kirt <i>vallavanem</i>	15.03.2018 Nr 6-4/18/490-3	<p>Tapa Vallavalitsusel puuduvad vastuväited kõnealuse dokumendiga seoses ning kohalik omavalitsus peab positiivseks Kaitseväe Keskpõlügeni keskkonnasäästlikku edasiarendamist eesmärgiga tagada ajateenijate ja reservväelaste sõjaline väljaõpe ning alaline kaitsevalmidus.</p> <p>Seejuures juhib Tapa Vallavalitsus Kaitseministeeriumi ja Kaitseväe tähelepanu asjaolule, et on esinenud juhtumeid, kus Eesti Kaitseväe ja liitlaste militaar tehnika liikumisel põlügenile ja tagasi on kahjustatud Tapa vallale kuuluvaid teid ja eraomanike metsa- ja põllumaid ning nende taastamisega ei ole olnud õigeaegselt ja piisavalt korrektsed.</p> <p>Seepärast, eesmärgiga kaitsta Tapa valla ja vallakodanike huvisid, peab Tapa Vallavalitsus mõeldapääsmatuks, et Kaitsevägi kooskõlastab alati rasketehnika liikumise ja liikluskorralduse Tapa valla teedel. Juhul, kui Kaitseväe rasketehnika liikumine kahjustab Tapa valla teid või maaomanike maaüksusi, tuleb kahjustused likvideerida või hüvitada nii kiiresti kui võimalik.</p> <p>Samuti peab KSH aruande koostamise käigus üheks põhimõtteks olema, et kavandatav tegevus avaldaks tulevikus keskkonnale kokkuvõttes võimalikult väikest negatiivset mõju. Oluline on, et hinnataks kavandatava tegevuse võimalikku olulist mõju planeeringuala looduskeskkonnale, keskkonnaseisundile ja elanikele ning võimaliku mõjuala ulatuses väljaspool planeeringuala sõltuvalt mõjuallikast ja mõjutatavatest keskkonnaelementidest.</p> <p>Peame tähtsaks, et pöörataks tähelepanu piirkonna senisest ja kavandatavast maakasutuse spetsiifikast tulenevatele probleemidele ja valdkondadele: asustuse paiknemine, mõju põhja- ja pinnaveele, inimese tervist mõjutavad tegurid (müra, õhusaaste, joogivee kvaliteet).</p>	Kiri, allkiri digitaalselt	Arvestatakse KSH aruande koostamisel.
11	Alar Teras	06.03.2018 28.06.2017	<p>Mööda Kaitseväe keskpõlügeni ohuala idapoolset piiri (Tapa-Pikasaare oosistu (Rutka oos), mida Tapal nimetatakse Rutka mägedeks, kavandatakse RMK uut matkateed Penijõe-Aegviidu-Kauksi. Matkatee on EV100 kingitus.</p> <p>Neeruti linnamäe juurde on välja pandud infotahvel, millel on kujutatud RMK uut matkateed. Skeemilt on näha, et uus matkatee läbib ka Rutka mägesid.</p> <p>Seega tuleb hinnata keskpõlügeni ja selle ohuala ning kaasnevate piirangute mõju RMK matkatele ja seal liikuvatele matkajatele.</p> <p>... Ohualasse keskpõlügenist ida pool jääb ka suures osas Tapa-Pikasaare oosistu (Rutka oos), mida Tapal nimetatakse Rutka mägedeks. Ohuala idapoolne piir on tõmmatud mööda Rutka mägesid kulgevale teele. Rutka mäed asuvad Tapa linnast põhja pool ca 1,5 km kaugusel linna piirist. Sinna viib Tapalt Võidu pst lõpust algav rada. Rutka mäed on Tapa linna elanike poolt aktiivselt kasutatav ala puhkamiseks, matkamiseks, sportimiseks. Rutka mägedes käiakse aastaringselt ja mitte ainult puhkepäevadel vaid ka tööpäevadel.</p> <p>... Siinkohal avaldan arvamust ja lootust, et Kaitseväe keskpõlügeni eriplaneeringu koostamise käigus ja ka väljaspool harjutusvälja riigikaitseks väljaõppeks alaliselt</p>	Kiri, allkiri digitaalselt Kiri, allkiri digitaalselt	<p>Mõju matkateedele ja nende kasutatavusele käsitletakse eraldi töös: Kaitseväe keskpõlügeni ohuala piiritähistuse, RMK matkaradade ja vaatetorni ehitusprojekt. Keskkonnamõju hindamise (KMH) eelhindang. Skepast&Puhkim OÜ, töö nr 2017-0055-02. Kõnealused matkateed jäävad kaitseväe keskpõlügenist ja selle laiendatud ohualadest väljapoole.</p>

Kaitseväe keskpõlügeni riigi eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine
Seisukohad KSH aruande koostamiseks

Nr	Seisukohta andev organisatsioon	Seisukohta kuupäev ja nr	Seisukohta ära kiri	Seisukohta originaal	Koostaja märkused tingimuste täitmise kohta
			kasutatava metsaala piiritähistuse ehitusprojekti koostamisel kaasatakse tegelikult ja sisuliselt Tapa valla ja Kadrina valla elanikke ning maaomanikke, toimuvad teavitused, sisulised arutelud ja tutvustused ning kohalikud inimesed saavad esitada ettepanekuid.		